

"Europa en Nederland" in Het Parool (2 november 1953)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. dir. de publ. Van Norden, W. 02.11.1953. Amsterdam: Het Parool.

Copyright: (c) Het Parool

URL: [http://www.cvce.eu/obj/"europa_en_nederland"_in_het_parool_2_november_1953-nl-d16a2a9a-d79b-440d-a13f-241e7635068e.html](http://www.cvce.eu/obj/)

Publication date: 17/09/2012

Europa en Nederland

De Haagse conferentie ligt al weer enkele dagen achter ons, en het zal nu vier maanden duren eer de zes ministers opnieuw bijeenkomen om zich verder te beraden over de Europese Politieke Gemeenschap. In die tussentijd zal, zoals men weet, een nieuw-ingestelde studiecmissie zich bezig gaan houden met al die kwesties waarover, ondanks het uitvoerige overleg van de deskundigen in Rome en nu pas weer de ministeriële gedachtenwisseling in Den Haag, nog geen overeenstemming mogelijk bleek.

Het zou intussen verkeerd zijn, wanneer door deze procedure de discussie rondom de Politieke Gemeenschap in de komende maanden alleen in commissiekamers zou worden voortgezet. Daarvoor is de aaneensluiting van de zes landen, die in een Europese Gemeenschap vorm moet krijgen, een veel te belangrijk en bij voortduring actueel onderwerp.

Commissies echter zijn van oudsher een veelgebruikt en probaat middel geweest om zaken op de lange baan te schuiven. En zonder onredelijk argwanend te willen zijn lijkt de veronderstelling gewettigd, dat het althans sommige regeringen niet geheel onwelgevallig zou wezen, wanneer ook het werk van bovenbedoelde studiecmissie zou kunnen dienen als dekmantel voor eigen gebrek aan activiteit en besluitvaardigheid op het stuk der integratie.

Alleen al om dit niet geheel denkbeeldige gevaar af te weren lijkt het zaak, dat de openbare mening telkens weer met dit vraagstuk wordt geconfronteerd. Het is daarom een gelukkige omstandigheid, dat het document, dat ter tafel ligt en dat het uitgangspunt vormt bij alle beraadslagingen over de Europese Politieke Gemeenschap de schepping is van de volksvertegenwoordigers verenigd in de zgn. Assemblee ad hoc, de voor dit doel in het leven geroepen Algemene Vergadering.

Het zou ons dan ook niet verbazen, wanneer in de komende maanden de kring van deze parlementariërs aandrang zou blijven uitoefenen, wat meer haast te maken met de politieke integratie.

Vaak hebben in het afgelopen jaar de leden van deze Europese volksvertegenwoordiging blijk gegeven, dat zij hun regeringen in dit opzicht vóór zijn. Daarom lijkt het onwaarschijnlijk, dat zij nu maar lijdzaam zullen afwachten wat de ambtelijke studiecmissie verder voortdoktert aan het Straatsburgse ontwerp.

Het is helemaal niet ondenkbaar, dat de Assemblee in bijzondere zitting bijeen zal willen komen ter bespreking van de situatie, zoals die nu na de Haagse conferentie zich heeft ontwikkeld.

In ieder geval zal de werkgroep uit de constitutionele commissie der Assemblee regelmatig bij het werk betrokken worden. In bepaalde ambtelijke kringen is men misschien niet zo gesteld op zulke parlementaire pottenkijkers, vooral als onder hen mensen zijn als Spaak en von Brentano, maar naar onze mening kan hun bemoeienis alleen maar heilzaam zijn.

In Nederland is er daarenboven nog een bijzondere reden voor ieder, die de aaneensluiting van Europa na aan het hart ligt, de ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend gade te slaan.

Vorige week heeft minister Beyen in de Ridderzaal en daarbuiten — om het maar heel zacht uit te drukken — enig opzien gebaard met de door hem geopperde mogelijkheid de Politieke Gemeenschap voorlopig van de urgentielijst af te voeren — want daarop kwam het toch neer — indien het onmogelijk zou blijken tot overeenstemming te komen over de door Nederland gewenste, en zelfs als een onafwijsbare voorwaarde gestelde koppeling van de economische integratie in de vorm van het plan-Beyen aan de politieke integratie.

Het denkbeeld van mr Beyen vond kennelijk bij de gesprekspartners, met uitzondering wellicht van de Fransen, geen enkele weerklank. Zelfs de Belgische minister Van Zeeland, in het verleden zeker niet een van de vurigste voorstanders der Europese eenheid, bleek op dit punt zijn Benelux-collega af te vallen.

Wij verheugen er ons over, dat de ministersconferentie als geheel hiermee blijk gaf te beseffen, dat de Politieke Gemeenschap in het middelpunt van het politieke gesprek behoort te blijven. De goedbedoelde,

maar politiek onhandige poging van minister Beyen was dan ook bij voorbaat tot mislukking gedoemd.

Veel kwaad heelt zij ten slotte niet gesticht, maar zij heeft, vrezen wij, desondanks de reputatie van ons land geen goed gedaan. En dat zou in een niet te verre toekomst wel eens schadelijk kunnen blijken juist voor het streven der Nederlandse regering aan een te scheppen Europees politiek gezagsorgaan van meet af aan economische bevoegdheden toe te kennen.

Dit Nederlandse uitgangspunt — wij hebben dat bij herhaling te kennen gegeven — lijkt ons onaantastbaar juist, maar in de praktijk blijkt er op dit punt toch een begripsverwarring te heersen, of misschien doen wij beter te spreken van een bewustzijnsverenging, die doodgevaarlijk dreigt te worden.

Minister Beyen heeft destijds in een lovenswaardige poging zijn denkbeelden omtrent de economische integratie der zes landen concreet te omschrijven, een plan ontworpen, dat zijn naam draagt.

Héél in het kort gezegd komt dit neer, op de schepping van een vrije, gemeenschappelijke markt op de grondslag van een onbelemmerd goederenverkeer. Een vruchtbare gedachte, die een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot het internationale gesprek over dit onderwerp.

Maar wat nu dreigt te gebeuren, en wat als wij het goed zien al heeft geleid tot de onverwachte stap op de Haagse conferentie, is de vereenzelviging van het beginsel der economische integratie en de daaruit voortvloeiende noodzaak van bepaalde economische bevoegdheden de te scheppen politieke autoriteit met de methode, die in het plan-Beyen is ontvouwd.

Hoeveel verwarring er op dit punt in brede kring bestaat trad bijzonder duidelijk aan het licht bij discussies in de Tweede Kamer. Daar werd immers naar aanleiding van een uiteenzetting van de heer Nederhorst hem verweten, dat hij het Nederlandse standpunt — politieke en economische integratie behoren hand in hand te gaan — zou hebben verzaakt. Waarom? Omdat hij er op had gewezen, dat er ook in dit opzicht vele wegen naar Rome leiden, en dat die welke de Nederlandse regering wilde gaan er één van was, maar niet de enige.